Anul XX. - Nr. 1 - LEI 2.— Arad, Marţi 8 Iunie 1937

Biblioteca Universităţii Regele Ferdinand I. din CLUJ. Nr. ....19.... EXEMPLAR LEGAL.

921 - 2

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAŢIONAL ŢĂRĂNESC DIN JUD. ARAD

Restauraţia

— *Piatră de hotar istoric* —

de ION D. UNGUREANU

Sunntem obişnuiţi să sărbătorim la 8 Iunie, în fiecare an, *Restauraţia*, adică aducerea în ţară a Prinţului surghiunit şi urcarea Sa pe tronul glorios al regilor României.

Dar, tâlcul adânc al acestui eveniment puţini îl înţeleg.

Când mamele române vor povesti copilaşilor lor cu bucle rupte din aurul soarelui sau din negura nopţilor grele de 'ntuneric, că, a fost odată... o ţară mândră şi bogată care a înflorit şi s'a înălţat la mare rang între alte ţări, sub ochiul părintesc a doi mari şi victorioşi regi; ce au pus sub picioarele lor faima vitejiei turceşti şi trufia militarismului german.

Când vor povesti că în vremea când al doilea rege (supranumit Intregitorul de ţară) era pe patul suferinţelor din urmă, boerii conducători ai acelei ţări au alungat pe Prinţul moştenitor, peste ţări şi mări, ca să rămână ei stăpâni, o lacrimă limpede ca şi cristalul isvoarelor carpatine, va picura, de durere, pe obrazul Neamului tânăr.

E ceeace va trece peste paharul durerilor noastre de peste veacuri; dureri provocate de păgânii cari au lăcomit la mulţumirea noastră şi de nesăţiosii boeri — amestecături sud-răsăritene — dornici să stăpânească un popor patriarhal.

Când, continuând povestea, micuţii vor întreba: dece n'a încălecat mamă, Prinţul, pe calul năsdravăn şi să-i omoare pe toţi cu sabia, iar mama le va spune că a plecat pentru a nu face vărsare de sânge în ţară, cu partida boerilor;

Când le va povesti că boerii rămaşi stăpâni se vor certa pentru domnie şi vor împinge ţara la vremurile de urgie de mai înainte;... când le va povesti că poporul muncitor şi credincios Prinţului — ca şi înaintaşilor Săi la Plevna şi Griviţa, la Mărăşeşti şi Oituz etc. — s'a ridicat până la unul în frunte cu aleşii săi şi a strigat: ***„Să ne vină Prinţul"!...*** Şi Prinţul a venit purtat prin văzduh de o pasăre năzdravănă, să le fie Rege — Rege şi părinte al poporului, atunci mamele vor fi spus o poveste adevărată: **Povestea Restauraţiei.**

— — — — — —

...8 Iunie este cea mai însemnată zi a Neamului românesc.

Inţelepciunea poporului însă, cumpătat la faptă şi cu aşezământ la vorbă, a dat expresie aspiraţiilor sale prin organismul său politic, partidul naţional-ţărănesc, lăsând istoriei neamului acea zi luminoasă de 8 Iunie 1930: Restauraţia.

Dacă 4 Ianuarie însemna o gură de iad deschisă de ultimele svârcoliri după putere ale unei boerimi nărăvite, 8 Iunie însemnează începutul consolidării României Mari.

4 Ianuarie este al boerimii conducătoare, cu sânge aşa de pestriţ încât nici ea nu ştie cât este turcesc, bulgăresc, grecesc, jidovesc, unguresc etc..,

8 Iunie este al Poporului român, de ţărani. Căci M. S. Regele Carol al II-lea este regele ţăranilor.

Trăiască Regele!

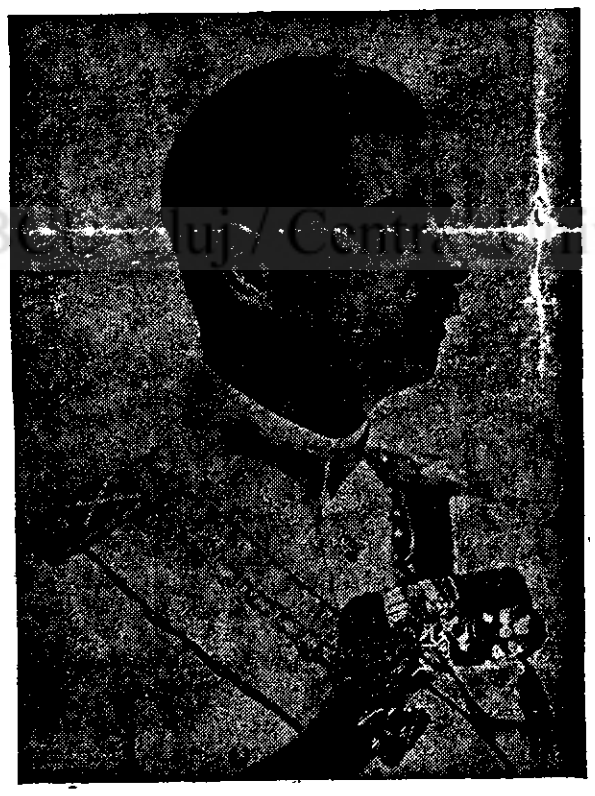

Dictatorii noştri?

Vechii ciocoi pe care îi cunoaştem. Asupritori obraznici cu cei de jos, slugarnici cu cei de sus. Ţinta vieţii lor: îmbogăţirea fără muncă.

C. Rădulescu-Motru

„Regele nostru"

In 1918/19 Regele Ferdinand I se făcu stăpân peste toate teritoriile locuite de români şi din acel moment Fiul Său cel mare, Carol, deveni moştenitorul unei ţări mărite, puternice, viitorul Domn al tuturor românilor şi marea nădejde a naţiunii, care se dorea factor în concertul popoarelor europene.

Intâmplarea vru ca moştenitorul să părăsească vremelnic pământul ţării pe care o iubea, iar părintele Său să treacă la cele eterne. Pierderea părintelui ei şi lipsa Aceluia care trebuia să-i devie părinte fu pentru ţară o îndoită lovitură pe care nu o putu uşor suporta. Legende se brodiră în legătură cu Acela pe care poporul îl visa pe tronul părintelui Său. Iubirea nemărginită a poporului Il însoţea în pribegiile Sale, o iubire care nu vroia să respecte restricţii şi nu se lăsa influinţată de nimic. Era dragostea unui popor care aştepta numai dela El mântuirea sa. Şi într'o zi El coborî ca din ceruri ca să-i fie pe plac poporului Său şi să dea trup frumoaselor legende ţesute în jurul fiinţei Sale.

De atunci România a devenit o ţară puternică, respectată de prieteni şi temută de duşmani. Regele este înconjurat cu încredere şi dragoste de poporul românesc.

De câte ori Majestatea Sa se coboară în popor de atâtea ori acesta îi dă dovadă de neţărmurita sa iubire cu care înconjoară tronul şi nestrămutata sa încredere în înţelepciunea M. Sale.

Acest popor de ţărani are un Rege. E Regele său. E Regele nostru. Toate nădejdile acestor ţărani se'ndreaptă către Regele lor, căci în scurta Sa domnie, cunoscând aspiraţiunile poporulni Său, a dat netăgăduită dovadă de înţelepciune în conducerea treburilor domneşti.

M. Sa are la inimă interesele poporului dela ţară, a acelei păturí care nici odată n'a încetat să-L iubească şi niciodată n'a încetat să creadă că numai M. Sa o va putea scăpa din starea mizeră în care se află încă.

Oraşul nostru s'a bucurat, acum câţiva ani, de înalta vizită a M. Sale. L'A primit pe M. Sa ca pe un Rege adorat. Acest popor din oraşul şi judeţul Arad, de-ar mai avea prilejul, n'ar pregeta să'ntâmpine pe M. Sa cu toată dragostea şi'nsufleţire, iar străzile acestui oraş ar răsuna de strigăte şi urale la adresa M. Sale.

Ţăranii arădani, Sire, se'ndreaptă cu toată căldura sufletului lor către Majestatea Voastră şi Vă strigă, împreună cu noi modeştii lor interpreţi,

Să trăiţi la mulţi ani Majestate!

EROII

S'au dat crâncene lupte în anii desrobirii fraţilor de pretutindeni şi,n aceste lupte mulţi, foarte mulţi au căzut jertfe ca să răsplătească marele dar dumnezeesc: Unirea tuturor românilor. Puţini din aceia cari şi-au dus trupul ca să'l dăruiască patriei pentru dobândirea libertăţilor, drepturilor şi realizarea strămoşescului vis, s'au mai întors la vetrele lor.

A fost mare jertfa poporului român, dar i-a fost frumoasă răsplata. A fost îndrăsneţ visul, dar s'a realizat, căci nimic nu s'a precupeţit. Voinicii au plecat de la vetrele lor hotărâţi să piară mai bine decât să cedeze ceva din aspiraţiile lor. Şi datorită vrerei, însufleţirii, nemărginitei dragoste de neam, mica armată, condusă de marele Rege Ferdinand, săvârşi minunea. Curajul cu care s'a luptat mâna de oameni, eroismul care nu mai găseşte seamăn, spiritul de jertfă, au uimit aliaţii noştri şi au cutremurat pe duşmanii noştri.

Eroii, cei jertfiţi şi aceia cari ni-au rămas în viaţă, ne-au dat o ţară nouă, mărită şi puternică. Admiraţia noastră, pentru cei rămaşi în viaţă, închinarea noastră în faţa memoriei celor dispăruţi, lucru pe care'l facem cu pietate an de an, nu sunt suficiente mulţumiri şi nu constituesc destulă răsplată pentru ceea ce ne-au dăruit ei.

Ziua de 10 Iunie »Ziua Eroilor«, e singura zi din an în care se cuvine fiecăruia dintre noi, care-şi iubeşte neamul şi patria, să pună la o parte ura, alimentată de veleităţi trecătoare, să uite nimicnicia sa proprie şi să aducă un prinos de recunoştinţă eroilor, cinstind — măcar în acea zi — pe cei rămaşi în viaţă şi închinându-se cu profoziune în faţa celor jertfiţi. E unica lor răsplată pe care, de bună seamă, au binemeritat-o dela patrie şi dela noi, beneficiarii eroismului şi jertfelor lor.

Dumnezeu să-i trăiască pe cei vii şi să-i odihnească pe cei căzuţi pe câmpul de onoare.

Două achitări cu tâlc resunător

Moleșeala morală, să nu zicem apatia față de tot ce se întâmplă în viața noastră publică, a pus stăpânire și pe acei oameni de bine pe care îi mai avem în biata noastră Țară, unde noțiunea de bine și de rău vor deveni acuș sinonime, — iar lichelismul primește tot mai multe prime de încurajare.

Nu putem să nu facem aceste reflecții atunci, când ne dăm seamă, că 2. evenimente din ultimele săptămâni, de o importanță capitală pentru eliminarea răului dintre noi, au rămas apro pe fără răsunet în publicistica noastră, iar sancțiunile rămân să se aplice la calendele grecești.

Sunt 2. procese: Unul intentat de fostul ministru M. Manoilescu dlui Grigorie Filipescu directorul ziarul „Epoca", — iar al doilea intentat de dl colonel Pomponiu dlui avocat Vasiliu Cluj din București.

Dl. Gr. Filipescu acuzase pe dl M. Manoilescu, care caută mai nou să fericească țara prin alui „Bunavestire", vinovați fiind la toate relele din țară jidanii și democrația românească, — că acesta adecă d. M. Manolescu, — s'a folosit de situația sa de ministru, guvernator al Băncii Naționale pentru a se îmbogăți puțintel, a lua comisoane ilicite, adecă de a face parale în vederea situațiunei sale de om sus pus, la rândul său D-Sa servind acele instituții, cari i-au cumpărat bunăvoința, eram să zic bunavestirea, ghiftuindu-l cu bieți lei depreciați în suma de câteva milioane pentru aceasta mică potlogărie.

Cum Dl Gr. Filipescu a făcut dovada, cu chiar scrisori emanate dela d. M. Manoilescu, a șperțului luat, — și cum de altă parte dl M. Manolescu a recunoscut în fața comisiunei pentru controlul averii, că a primit „cadou", — zi-i șperț, dela întreprinderi străine, și deci neromânești — căci mă rog frumos jidanul e bun să-l înjuri, dar banii poți să-i iei, — și deci nu a putut să facă dovada originei cinstite *a averii* sale, Tribunalul din București a achitat pe dl Gr. Filipescu, adecă a respins pe dl M. Manoilescu cu acțiunea sa de daune, punând în forma aceasta pecetea infamiei pe fruntea infalibilului domn. M. Manoilescu.

Tot așa a fost achitat de instanțele judecătorești și dl avocat Vasiliu-Cluj, care a făcut dovada că falsul introdus de plutonierul Ilie în fasiunea dlui Iuliu Maniu depusă în procesul contra lui Seletzky, s'a consumat în urma ordinului și cu știrea dlui col. Pomponiu dela Consiliul de răsboiu din București.

Nu voim să inzistăm asupra monstruozității de încercare de asasinat moral exercitat contra unui om de talia dlui Iuliu Maniu noi ca veritabili democrați suntem de părerea, că o asemenea procedură nu se poate încerca în contra ultimului cetățean, cea ce voim a sublinia este, că în urma inerției opiniei publice acești doi domni Manoilescu și Pomponiu se plimbă cu capul ridicat prin țară, cel dintâi este și acum un neprihănit apostol al cinstei românești, iar al doilea și pe mai departe în înalta sa funcție, drept pildă vie a cavalerismului integral pentru generații întregi. Haidați deci voi bieți opincari și urmați acești cinstiți și perfecți gentilomi.

Crax.

Gărzile Țărănești

Partidul Național-Țărănesc poate afirma astăzi cu mândrie că numirea de »partid« îi este improprie, pentrucă ființa sa se confundă cu însăși ființa poporului român. Toată urgia deslănțuită împotriva acestui partid din partea oligarhiei și a uneltirilor docile plasate când la extrema stângă, când la extrema dreaptă și toate infamele încercări de asasinate fizice și morale puse la cale de simbriașii zvăpăiaților dictatori din răsărit și apus s'au izbit neputincioase de sufletul milioanelor de țărani sfărâmându-se ca puhoiul apelor în stânca de granit. Când spunem acest adevăr, putem arăta cu mândrie asupra realității, care zi de zi ne dă dovada, că în ciuda tuturor speculațiunilor guvernului de bancheri, în ciuda tuturor desgustătoarelor campanii de minciuni calomnioase și ponegriri, o țară întreagă își îndreaptă privirile asupra eroului tranșeelor de eri și salvatorul țărănimei de mâine, spre d. Ion Mihalache vrednicul urmaș al lui Tudov Vladimirescu și spre acela care trăiește în sufletul milioanelor de țărani români ca un simbol al cinstei și dreptății, al celui mai ferm caracter ce a strălucit vreodată în sânul neamului românesc, d. Iuliu Maniu nepot din mari înaintași și tribun al tribunilor.

Dacă inima unui întreg neam bate cu atâta căldură pentru acești mari patrioți și bărbați de stat, încât fiecare cuvânt și fiecare gest al lor, este așteptat ca un vestitor al unui nou răsărit de soare, este mai presus de orice îndoială, că în jurulul lor și în jurul tuturor acelora cari le împărtășesc crezul și le sunt tovarăși de luptă stă de veghie tot ce are mai bun acest neam și în primul rând țăranul răsărit din țelina și înfrățit cu gl a strămoșească. Nu ne leagă de conducătorii noștri numai jurământul de credință pe care l'am făcut în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, ci și adevărata dragoste ce le compete numai celor aleși de providența divină spre a conduce spre mărire un popor.

Când am scris în fruntea acestui articol titlul »Gărzile Țărănești« mi-am propus, să tratez despre rostul și utilitatea acestei instituțiuni în cadrele partidului. Noi suntem cu toții ostași în slujba crezului nostru politic, luptăm pentru înfăptuirea statului țărănesc, care trebue să aibe la temelie cele 18 milioane de țărani, iar din această temelie să se ridice pentru susținerea constituției: Naționalismul, monarhismul, biserica și familia, ca patru stâlpi de beton armat cu principiul adevăratei democrații. Combatem deci orice dictatură, orice tendință de a supune marea massă a poporului voinței unui singur om sau unei infime minorități. In această luptă armele noastre sunt luate din arzenalul rațiunei și al istoriei, ne adresăm deci deasemeni rațiunei și nu instinctelor bolnave, invocând în sprijinul susținerilor noastre mărturia istoriei. In trecutul neamului nostru nu găsim epoce când el, să fi prosperat sub regimuri politice bazate pe programe mistice, nici înfăptuiri mari rezultate din lovituri de stat sau ambițiile dictorice, ale cutărui general, găsim însă la neamul nostru manifestându-se spontan cel mai sănătos spirit democratic la marile răspântii ale istoriei, atunci când marea parte a Europei geme încă sub călcâiul feudal. Să amintesc aci pe cel mai clasic exemplu de consultare a voinței poporului din trecutul luptelor noastre pentru libertate: Marea adunare de pe Câmpia Libertății dela Blaj la 15 Mai 1848, unde 40.000 de români au fost consultați pentru prima dată, asupra drumului pe care trebuia să-și urmeze soartea un neam întreg — apoi clasica instituție a tribunilor aleși de popor! Iată solul în care își are înfipte rădăcinile crezul nostru în infalibilitatea adevăratei democrații. Doctrina partidului nostru este înțeleasă și apreciată nu numai de poporul român, ci și de popoarele străine de bună credință.

Ne înțelege o lume întreagă — nu ne înțeleg mișeii și nebunii — sau nu vreau să ne înțeleagă și n'ar avea prea mare importanță dacă o mână disparentă de oameni ar înțelege să ne aducă chiar cele mai absurde acuze, fie din reacredință, fie din ignoranță, atitudinea lor devine însă relevantă în momentul când acești »convinși« ai Moscovei sau Berlinului — sau ambelor centre deodată — caută să ne administreze argumentele cu revolvere de provenienței binecunoscută. Aci, este momentul când garda țărănească are menirea de a interveni numaidecât. Garda țărănească compusă din cele mai destoinice elemente ale portidului va căuta 1. Să arate celor de bună credință greșeala în care se găsesc; 2. Să preîntâmpine orice agresiuni din partea adversarilor; 3. Să fie fiecare gardist cel mai activ propagandist pentru că programul nostru nu este secret; 4. Să fie fiecare gardist un viu exemplu al ordinei și disciplinei; 5. In fine să se știe, bă orice agresiune săvârșită asupra conducătorilor partidului Național-Țărănesc sau asupra membrilor săi pentru motive politice va fi sancționată cu cea mai severă promptitudine, pentrucă dacă respectăm libertățile altora, nicidecât nu ne vom complace, să le suportăm sau tolerăm abuzurile. Iată deci pe scurt rostul și chemarea gărzilor național-țărănești. Chiar din acest rezumat de program se poate vedea, că locul în care ne găsim este un loc de onoare și este foarte explicabil, ca rândurile noastre, să sporească pretutindeni.

Sectorul Hălmagiului a fost primul în județul nostru, care și-a întrunit garda depunând jurământul solemn în ziua de 16 Mai a. c. sub ceriul liber într'un entuziasm emoționant peste 300 de gardiști, urmând apoi depunerea jurământului la Pecica în ziua de 30 Mai a. c.

Gărzile țărănești deja constituite sunt învitate să urmeze cât mai curând pilda fraților din sectoarele amintite, pentrucă lupta este deschisă pentru deviza ce se cuprinde în salutul nostru: Dreptate!

Dr. Ioan A. Drincu
comandantul gărzilor țărănești pe județ.

Răspunsul dat de d. Ion Mihalache dlui Octavian Goga

Cuvântare rostită la adunarea din Rucăr (Muscel)

Fraților Rucăreni, prea e mare curajul de azi al dlui Goga și prea e în fața Rucărului și a Dragoslavelor muntele Plăișorul, pe vârful căruia am stat înfipt în piatră șase săptămâni în fața Neamțului — atot stăpân și a toate baiocorilor în vremea aceia peste satul dv. — cu compania mea. Fără să vreu îmi vine în minte, că aci am primit dureroasa veste, cum că „voluntarul" Goga s'a întors dela Oltenița pe vremea Turtucaii — a lepădat hainele expuse la ferestrele marilor prăvălii ca să le admire cucoanele depe Calea Victoriei și a luat drumul Parisului. Pe urmă am aflat că a stat acolo pe chelluiala dlui Aristide Blank.

L-am întâlnit în București; după ce s'a terminat războiul, fusese în Consiliul Dirigent, sub șefia dlui Maniu.

Mi e greu să-l mai urmăresc „pe linia dreaptă", pe care a mai umblat. A trecut în Partidul Poporului, a fost chemat la putere.

După ce a căzut s'a pus bine cu Ion Brătianu, ca să-l impună la interne în noua guvernare a guvernului Averescu. Pe atunci nu cerea guvernul voinței populare, ci cerea o lege specială — actuala lege electorală — anume ca să falsifice voința populară, care cerea să se deschidă o „anumită chestie închisă"! El este singurul în care Ionel Brătianu avea încredere — și într'adevăr, s'a silit cu acte de prigoană și micime sufletească ca să-și facă datoria.

Față de voința populară, a născocit barierele, a dublat jandarmii, a împușcat pe țărani la Ruși — amintiți-vă ce era și în județul nostru pe vremea aceia.

A făcut Pactul dela Clucea, declarând ca parte „integrantă" din programul partidului său programul partidului maghiar al dlui Bethlen.

Căzând dela putere a unelțit împotriva șefului său, generalul Averescu — și încă servindu-se chiar de ziarul „Adevărul", pe care îl atacă azi. S'a despărțit; s'a uitat în toate zările, neștiind sigur încotro s'o ia; și-a făcut un partid „agrarian-național" în care n'a crezut decât câteva luni. După întoarcerea Suveranului a început opera de lingușiri și intrigi, a încercat să vie cu Duca la Putere; refuzat l'a atacat prin presă.

Insfârșit încurcându-se din nou — s'a decis să facă o căsătorie din dragoste cu d. Cuza spre vârsta de 80 ani, sperând în moștenirea tinerească.

Tot timpul în buzunarele băncilor pentru jetoane de a căror provenienței nu s'a întrebat și necerând certificate de naștere camarazilor din consiliile de administrație — descoperă în cele din urmă că dsa este... naționalistul patriotul, iar noi .. vânduții!

Vânduți Rușilor. Vânduți Jidanilor.

Fraților, când citesc dela un astfel de om, astfel de cuvinte dați-mi voie să mă simt încă odată sus, sus, pe piscul Plăișorului din Rucăr. Și de acolo să privesc cu sentimentul cu venit pe cel care se târăște ascuns, spre tavernele Parisului — ca de acolo prin biruința ostasului român și francez să se întoarcă, pentru a-mi servi mie lecții de naționalism și mai apoi să-mi ceară să merg contra franțuzului, alături de Germania, care se pregătește de războiul sfărâmător de hotare.

Pentrucă odată primejdia trecută și victoria sosită prin biruința ostașului român, rămas în tranșee și a tovarășului și sprijinitorului său, soldatului franțuz, să asistăm la spectacolul fugarului dând lecții de patriotism românesc și de întoarcere a tovărășiei cu Germania, împotriva Franței.

Iată cine vorbește — și cu vorbește — de linia dreaptă.

Iată caracterul care pretinde să reformeze Țara, după chipul și asemănarea sa!

Noui înscrieri în Part. Naț.-Tăr. din Arad. Au cerut înscrierea și au fost primiți următorii: Adoc Axente, dir. de coop., Prof Ageu (transferare) av. Melinte, Cusman, insp. gen. fin. pensionar, Dr. S. Popovici șef-jud. pens, Dr. Deutsch, medic Guttenbrun, av. Em. Rozvan.

*

Refuz de primire în partid. D. I Ionuțaș inv. din Vârfuri, demisionând din partid, ia acum în urmă cerând reînscrierea aceasta i-a fost refuzată.

Cum este defraudat Statu

După cum dă câteodat boala și moartea în vite și în oameni, tot așa a dat în an din urmă hoțiile și jafurile în averea Statului.

Noi am mai scris despr acestea.

Acum aflăm că unei firm exportatoare din Oradea (Oar n'a fi și Weis pe acolo?) car are legături și în județul Ara (n'or fi și Vaidiști printre ei i-s'au secfestrat toate registre pentru a da de urma unor ma nereguli cu devize, în pagub Statului.

Victorii național-țărăniste

în alegerile din Dolj, Ilfov, Argeș, Romanați și Dâmbovița

Rezultatul oficial al alegerilor județene din Dolj este următorul:

Național-țărăniștii 25896 voturi cu 9 locuri.

Liberalii 24.402 voturi cu 9 locuri.

Gogo-cuziștii 16 128 voturi.

Vaidiștii 9 839 voturi.

Georgiștii 6.459 voturi.

Argetoianiștii 4.196.

Rezultatul spune destul pentru a mai avea nevoie de vreun alt comentar suplimentar.

Totuși sunt de făcut unele observații absolut necesare, pentruca opinia publică să fie deplin lămurită în ce privește succesul național-țărănist.

Așa de pildă, între guvern și partidele de dreapta a existat în tot timpul alegerii și mai înainte de aceasta, o fraternitate absolută cu scopul de a lupta numai contra național-țărăniștilor. Aparatul administrativ, fiscal, medical și tot ce este autoritate publică în sectoare, stătea la dispoziția guvernului și a partidelor de dreapta pentru a pune piedici în calea alegătorilor național-cari mergeau la vot.

La Pleniță, în Dolj, de pildă par'că era stare de război.

*

Dar în afară de asta.

D. Pleșea, unul din fruntașii gogo-cuziști din Dolj, ținea la dispoziția alegătorilor sume importante de bani cu care nădăjduia să obțină voturi pentlista național-creștină.

Alegătorii național-țărăniști însă, au refuzat oferta gogistă și au votat lista cu semnul roata.

Deasemenea trebuie amintit faptul, că, cu prilejul celorlalte alegeri comunale din sate și orașe, partidele de dreapta atribuiau succesele partidului național-țărănesc voturilor evreilor.

Ei bine, la alegerile din Dolj, Romanați și Dâmbovița nu a votat nici un evreu, ceiace înseamnă că nu voturile evreilor aduc partidului național-țărănesc impresionantele rezultatele pe care presa le înregistrează zilnic.

Alegerea cu marea victorie a dlui Virgil Potârcă dela Dolj, înseamnă o înfrângere pentru guvern și pentru „inexpugnabila cetate a dlor Neamțu și Tătărescu, precum și o catastrofală și definitivă cădere a partidelor de dreapta.

Alegerile județene din **Ilfov: Național-țărăniștii 17.276:** Liberalii 11.654; Frontul Românesc 13.505; Lista Ghiață 5.343; Svastica de Foc 1324; Național-creștinii 4061; Partidul Agrar 1004; Radical-țărăniști 1.056; Georgiștii 4.938.

Lista guvernului neobținând cincimea, n'a luat nici un loc.

Alegerile județene din **Argeș:** Național-țărăniștii **25.908;** Liberalii 9.500; Frontul românesc 2.800; Național creștini 2.600; Georgiștii 1663.

Alegerile comunale din Caracal: Guvernul 804; Naț.-țărăniștii 784; Naț.-creștinii 334; Frontul Românesc 108; Georgiștii 321; Independenții 64.

Cele 14 mandate au fost repartizate 7 guvernului și 7 național-țărăniștilor.

Pentru consiliul județean **Romanați:** La alegerile complimentare pentru consiliul județean Dolj s'a obținut următorul rezultat:

Liberalii	14.413 v.
Naț.-țărăniștii	**23 846 v.**
Național-creștinii	10.091 v.
Uniunea agrară	5.424 v.
Frontul românesc	4 909 v.
Georgiștii	4 095 v.

Liberalii au luat 8 locuri, iar național-țărăniștii 7.

Pentru consiliul jud. **Dâmbovița** național țărăniștiis'au situat cu mult deasupra tuturor partidelor. Iată rezultatul:

Guvernul	13.920 v.
Naț.-țărăniștii	**23.563 v.**
Georgiștii	4 743 v.
Frontul românesc	5.737 v.
Național-creștinii	6 206 v.

Național-țărăniștii au luat 9 locuri și guvernul 6 locuri.

Conclusiuni:

S'au cam isprăvit centrele contaminate de gogo-cuzism. Nu merge peste tot cu istoria „omul și hectarul". In zeci și zeci de județe nu se prinde înșelătoria cu listele de improprietăriți și nici case de dat nu sunt.

Rezultatele din alegeri, cari se acumulează unul peste altul dovedesc că am avut dreptate: guvernul în scop de a proteja pe gogo-cuziști a fixat primele alegeri în centrele unde s'au crezut mai tari.

Conspirația n'a reușit nici acolo. In rest, ce s'a întâmplat este jalnic pentru pretențiile gogo-cuziștilor.

„Creasta valului" despre care vorbea d. Goga cu atitudine de Hitler „bun pentru orient" s'a scufundat deodată cu duce cu tot.

In două județe, rezultatele marchează o diferență între național-țărăniști și gogo-cuziști, în favoarea celor dintâiu de peste 43.000 de voturi.

Loviturile s'au succedat aprig și crescânde.

La Romanați, la Dolj, la Dâmbovița; Duminecă la Ilfov și la Argeș.

Intr'un județ ca Ilfovul, cu peste 60.000 votanți, gogo-cuziștii n'au putut lua decât 4061 voturi.

Iar la Argeș, național-țărăniștii au luat 27 100 voturi, iar gogo-cuziștii de abia... 2 600 voturi.

Nici liberalii, la guvern fiind și nimeni altul pentru nici un partid nu a putut obține proporția de voturi pe care a obținut-o partidul național-țărănesc 67 la sută din voturile exprimate.

Conspirația dintre guvern și opoziție a eșuat lamentabil Poporul desemnează categoric și ferm, partidul național-țărănesc la succesiunea guvernului liberal.

Oficiosul guvernului a recunoscut că în rezultatele alegerilor în curs stă cheia succesiunei. O are. Deși, partidul național-țărănesc continuă să protesteze în contra sistemului acestor alegeri cu lunile, la sfârșit de regim, care nu își au rost decât pentru a încerca o nouă conspirație și un nou atentat în contra partidului național-țărănesc.

Partidul nostru a dat destule examene și locul lui este prea bine fixat în opinia publică, pentru a fi nevoie de încercarea guvernului în ultima oră, în care n'a reușit decât să se mai compromită încă odată.

Oficiale

1. Domnii președinți ai organizațiunilor locale sunt rugați a urmări afișarea convocării colegiilor electorale comunale, care se face la primăria comunei respectiv și la judecătoria de ocol de către prefectul județului. Imediat ce au luat la cunoștință despre afișarea convocării colegiilor electorale, dnii președinți sunt obligați să ia toate măsurile pentru depunerea listelor pentru alegerea consiliului comunal. Semnul listei să fie tot **„roata"** adică semnul partidului nostru.

2. Candidaturile se depun în dublu exemplar, adică candidații să figureze pe două liste, cel mai târziu cu opt zile libere înainte de data alegerii, de către înșiși candidații. Toți candidații de pe aceiaș listă sunt obligați a se prezenta împreună pentru depunerea candidaturii, în fața judecătorului de ocol respectiv.

Depunerea candidaturilor poate să fie prezentată și de unul singur dintre candidații în numele întregei liste. In acest caz lista va fi semnată de toți candidații, iar semnăturile vor fi legalizate de judecător, notar public, notar, șef al poliției sau avocat.

3. Alegerile se pot face, fie pentru alegerea consiliului comunal întreg, fie numai pentru completarea vechiului consiliu, prin eșirea la sorți a jumătate din numărul consilierilor. Și într'un caz și în altul, procedeul pentru depunerea candidaturilor este acelaș numai că, în cazul completării consiliului comunal numărul candidaților vor fi pe jumătate.

4. Ca să fie cineva candidat de consilier cemunal trebue să aibă vârsta de 25 ani, să știe ceti și scrie și să fie înscris pe listele electorale. Nu pot fi candidați: monachii, militari în activitate, persoanele cari fie direct fie prin tovarăși sau interpuși, fie prin întreprinderile din care fac parte, au contracte de afaceri cu administrația respectivă. Deasemenea acei ai căror fii, frați sau părinți au asemenea interese. Nu pot fi candidați: funcționarii statului, comunelor sau județelor, în afară de profesori, medicii definitivi și cântăreții bisericești; debitanții de băuturi spirtuoase.

5. Numărul consilierilor aleși pentru comunele rurale sunt în număr de 10 (zece), oricare ar fi numărul locuitorilor din acea comună.

Observare. In tot timpul cât durează alegerea, oamenii noștri de încredere (delegați și asistenți) pot face contestații dacă observă nereguli sau ilegalități în efectuarea alegerilor, aceste contestații scrise se vor da judecătorului, care prezidează alegerile spre a-le atașa la dosarul alegerii.

D. Prof. C. Rădulescu-Motru:

Despre democrație

Ziarul „Românismul" din București l'a întrebat pe d. Prof. C. Rădulescu:

— Ce înțelegeți prin Democrație?

Dsa a răspuns:

Democrația începe cu respectul pe care și-l acordă concetățenii între ei. Unde nu există acest respect, nu există nici început de democrație.

Morala creștină merge mai departe. Ea cere și iubire între oameni. De aceea creștinismul este o democrație ideală.

Democrația, practicând respectul reciproc între concetățeni, are ce fundament juridic egalitatea.

Egalitatea nu în înțelesul de a face pe oameni să semene unul cu altul, cum susțin unii simplești, ci egalitatea în înțelesul că legea Statului este deopotrivă de nepărtinitoare pentru toți cetățenii. La muncă și merite egale, răsplată egală.

In acest înțeles regimul democratic este nu numai imperativul unei anumite realități sociale, ci este imperativul civilizațiunii însăși.

Vai de popoarele, în care regimul democratic, în acest înțeles, este dezideratul unei simple minorități. Aceste popoare sunt ursite la robie și sărăcie.

* * *

Democrația este însă un mijloc, nu un scop de sine. La ce folos nepărtinirea legii, dacă cetățenii unui popor sunt incapabili de muncă productivă și de merite pe terenul civilizației? Numai acolo unde țâșnesc izvoarele cu putere este nevoie de canale croite în linie dreaptă; acolo unde deabia mijește câte un pârâiaș ascuns pe sub iarbă, acolo lăsăm să se facă voia naturii.

Regimul democratic este tehnica politică cea mai potrivită pentru a înlesni omului civilizat să-și găsească locul la care îl chiamă munca și meritele sale. Mai mult nimic. El nu este panaceu. O societate fără forțe inventive în sufletul ei, ori în ce regim democratic ar fi pusă, la un înalt nivel de civilizație nu se poate ridica.

Deci: la democrație nu se aspiră, ci în regimul democrației se respiră, când ai norocul să aparții unei societăți cu forțe inventive spre muncă.

* * *

— Cum vă explicați propaganda în favoarea dictaturii în România?

— Foarte ușor.

In trecutul României au fost atâția leneși în clasele de sus, cari au trăit din exploatarea muncii celor de jos, în cât nu mă mir de propaganda pantru dictatură, ci mă mir că democrația s'a impus mult mai puțin cat s'a impus până azi

Dictatorii noștrii.

Vechii ciocoi, pe care îi cunoaștem. Asupritori obraznici cu cei de jos, slugarnici cu cei de sus. Ținta vieții lor: îmbogățirea fără muncă.

* * *

— Care este Menirea tineretului roman în momentele de față?

— La ce bun să mai vorbim de o asemenea menire? Dacă propaganda în favoarea dictaturii, spuneți că prinde în România, atunci răspunsul este gata: tineretul român are o enigmatică menire, o tristă menire!

Poporul nostru a trecut până acum prin iobăgie și neoiobăgie; la care formă nouă de iobăgie, a mai rămas să ne ducă tineretul român?

* * *

Se vorbește de o criză a democrației, și este just că există o criză a democrației. Dar nu din cauzele presupuse de către unii, ci din următoarele:

Democrația, plecând de la respectul persoanei omenești, duce în mod natural la respectul opiniilor. Adică regimul său se complectează cu libera discuție.

Dar libera discuția presupune o bază de discuție, adică adevăruri respectate de toți. In libera discuție, ca și în liberul comerț, se cere o monedă stabilă respectată, adică adevăr cu valoare constantă.

Aceasta lipsește democrației de astăzi.

Astăzi fiecare se crede îndreptățit să-și susțină interesele sale personale, sau ale clasei sale sociale, invocând adevăruri improvizate.

Lipsește democrației de astăzi autoritatea rațiunei omenești.

Omul, care nu recunoaște autoritatea rațiunii, pierde și dreptul la respectul persoanei sale.

Aci este cauza principală a crizei democrației.

C. Rădulescu-Motru
Prof. univ.

BCU Cluj / Babeș-Bolyai University Library Cluj

O întrebare punem

Gazeta noastră „Românul“, cu treacutul său istoric în viața românească de dincoace de Carpați, cu rolul său ponderant în ceace privește conduita hotărâtă, neșovăitoare și demnă pe linia națională din anii cari au precedat războiul unirii, a căutat să se mențină și'n luptele politice, inerente în viața unui popor, pe aceiași linie demnă, conducându-se după un spirit de obiectivitate cât mai sobru. In tonul său „Românul“ a căutat să fie urban, în critica sa a atins întotdeauna spre adevăr, iar limbagiul său niciodată nu s'a pretat la mahalagisme, cari jenează bunul simț și degradează valoarea jurnalistică a ziarului sau gazetei în a cărei coloane se tipărește expresia.

Noi, aceia cari l'am redactat fie că ne mai găsim la un loc, în jurul acestui nume, fie că unii păstrăm amintirea unor vremuri când eram colaboratorii „Românului“ fără să ne erijăm de dascăli în scrisul de ziar, fără să ne socotim campioni ai eticei și fără a cădea în greșala de a crede că fără noi nu se poate imagina o gazetărie care să facă cinste scrisului cotidian românesc, dându-ne seama și de rolul educativ al unei gazete care ajunge în casa țăranului, având în vedere că tăria unui neam sporește simțitor când jertfim respectul cuvenit demnitarilor înalți ai statului, am căutat să evităm expresiile prea dure, învățate din păcate dela gazetarii mai mari din frumoasa noastră capitală, la adresa conducătorilor țării, a fruntașilor politici și înalți demnitari.

Terfelirea zilnică a numelui unui fruntaș, înjurătura învățată la periferie adresată la adresa unui om politic, tipărită mereu în coloanele ziarelor pe care le citește poporul dela țară duce inevitabil la zdruncinarea definitivă a respectului față de tot, ce numim conducători, leader-i, exponenți în viața socială. Ori un popor trebue să-și aibă elementele care imprimă prin personalitatea lor specificul, care sintetizează prin manifestările lor esențialul vieții de stat, care sunt expresia națiunii însăși. Așa este astăzi un Mussolini, un Hitler; așa a fost cândva un Ionel Brătianu; așa este astăzi Iuliu Maniu; o astfel de personalitate este Ion Mihalache.

Dacă tendința jurnalisticei de azi este să răstoarne, edificiul sufletesc al poporului nostru icoanele personlităților vieții noastre publice, pentru ca la urmă acele suflete să rămână sterpe, fără un ideal fără un respect față de esențialul românesc, atunci înțelegem de ce gazeta liberală din localitate „Granița“ nu contenește să arunce cu noroi în conducătorii partidului național-țărănesc. cari la urma urmei n'au fost decât eroi ai războiului unirii, ctitori de țară și sunt, astăzi mai mult ca oricând, speranțele de mai bine ai întregului popor. Asta se vede din modul cum se manifestă acest popor față de partidul pe care'l girează acele proeminente figuri la care noi facem abea aluzie și pe care numita gazetă le tratează ca pe orice elemente certate cu morala publică și cu cazier la parchet ori poliție.

Am dori să atragem atențiunea acelora cari redactează numita gazetă și se ascund după ingenioase pseudonime, lăsând răspunderea publică în sarcina dlui I. Vulpe, că Iuliu Maniu a fost președintele partidului național din Ardeal și a prezidat unirea Ardealului cu patria mamă, iar Ion Mihalache a fost și este încă erou al războiului unirii și prezidează partidul care numără imensa majoritate a națiunii între rândurile sale. Primul a fost de câteva ori președinte de consiliu iar secundul a fost de câteva ori ministru al țării. Și ambii vor mai fi sfetnici ai tronului.

Ne-a mirat și ne miră faptul că oficiului cenzurii îi scapă asprele expresii adresate acestor doi conducători de gloate și nu i-a scăpat o vagă aluzie la norocul unei mărunte personalități politice liberale făcută de noi mai acum un an. Pe aceasta din urmă, probabil dintr'un înalt principiu de stat cenzura a tăiat-o spiritele nesărate la adresa lui Iuliu Maniu și Mihalache sunt — probabil — savurate de acelaș oficiu al cenzurii.

N'am vrea să se creadă că cerem protecția acestor personalități a căror nume, oricât s'ar aruca cu noroi în ele, rămân totuși neprihănite în sufletul poporului oficiului cenzurii. Nu. Am crezut numai că ne vom putea face înțeleși de aceia cari se pretind gazetari interpreți ai Opiniei Publice. Domniile lor dacă ar consulta opinia publică s'ar convinge că aceasta îi desaprobă cu indignare și se atașează și mai mult celor doi factori, celor doi interpreți ai idealurilor națiunii române.

Intențiunea noastră este să punem o întrebare: Se indentifică conducerea partidului liberal-național din Arad cu tot ceea ce se scrie în gazeta sa săptămânală în legătură cu cele expuse de noi mai sus?

S'ar putea să nu căpătăm răspuns. Atunci ne vom vedea siliți să credem că da. In cazul acesta am fi nevoiți să adoptăm tactica imprimată luptei de adversarul nostru pe care până aci l'am combătut respectuându-l. E ceva ce n'am dori căci noi suntem construiți sufletește cu totului altfel.

Excludere din partid. D. Dr. Șt. Gregorovici, activând în contra intereselor partidului a fost exclus din organizația de Arad a partidului național-țărănesc.

Redactor resp.:
prof. ILIE ARDELEAN
REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (I. Românului) Nr. 6.

APELUL

Asociației naționale pentru Asistența Universitară „Regele Carol II“

In ziua de 8 Iunie intrată în tradiția noastră istorică, este sărbătorită în fiecare an, sub obladuirea Aceluia care închină cu rod, toate puterile Sale, pentru consolidarea neamului.

Energiile creatoare ale tineretului țărei, converg în această zi mare spre M. S. Regele Carol II. care cu neostenită grije a luat sub paza Sa directă educarea morală și fizică a tineretului, a acestui tineret care reprezintă bucuria de azi și speranța de mâine a țării.

Tineretul este principiul de continuitate istorică. Implinind vârstele sufletești ale neamului și ținând strâns lanțul solidar al generațiilor el reprezintă chezășia viitorului.

Fiecare suflet românesc, participând în ziua tineretului la marea sărbăroare spirituală a neamului, se cuvine să se preocupe și de nevoile materiale, cari macină o parte din tineretul universitar, contribuind alături de oficialitate, la găsirea mijloacelor de înlăturare a acestor nevoi.

Pentru un tineret luminat, pe un tineret educat, pe un tineret cu forțe fizice și cu puteri morale' numai pe un astfel de tineret putem rezema destinul țării de mâine.

E neaparat nevoie ca în cercul de lumină al conștiinței noastre naționale, să fie cuprinsă preocupările pentru tineret.

Sprijinirea posibilităților lui de realizare, dezine o datorie și nu îndemn.

Isvorât din această preocupare, am hotărât să înființăm Asociația națională de asistență universitară Ragele Carol II., în numele căruia adresăm tuturor cetățenilor un călduros apel, rugându-i să sacrifice cu generozitatea caracteristică sufletului românesc, o făăămă, pentru crearea unui fond de asistență universitară, fond menit să servească pentru întreținerea de cantine, căminuri, clinici studențești și burse, din universitățile și școlile noastre înalte.

Marea și mica noastră industrie, băncile, comerțul și în genere toți cetățenii sunt așteptați să facă în această zi o jertfă proporțională prosperității lor, fără cârtire, cu entuziasm și dragoste de neam.

Cu spontaneitatea elanului curat, deci fără a fi impuși, am dori ca funcționarii din toate colțurile țării să doneze la 8 Iunie, cu inimă românească, salariul pe o zi pentru copiii țării.

Fiecare obol, mare sau mic să fie un bob din conștiința solidarității de neam, o dovadă de dragoste și grije pentru făcliierii ei de azi și de mâine.

Asociația națională de asistență universitară „Regele Carol al II-lea“ va lua atâtă desvoltare, câtă putere va găsi în conștiința națională a fiecărui cetățean al țării.

Președintele comitetului de inițiativă.

Miron, patriarhul României.

Comitetul:

Gh. Tătărescu, prim ministru și vicepreședintele partidului național-liberal.

Mareșal *Averescu*, fost prim-ministru și președintele partidului poporului.

Mareșal *Presan*.

Nicolae Iorga, profesor universitar, fost prim-ministru și președintele partidului naționalist democrat.

Al. Vaida Voevod, fost prim-ministru și președintele frontului românesc.

Gh. Gh. Mironescu, prof. universitar, fost prim-ministru.

General de Corp de Armată *Arthur Văitoianu*, fost prim-ministru.

D. Volanski, prim-președinte al înaltei Curți de Casație și Justiție.

Al. Lepedatu, fost ministru, președintele Senatului și al Academiei Române.

Stelian Popescu, fost ministru, președintele Ligii Antirevizioniste Române.

Ion Mihalache, fost ministru, președintele partidului național țărănesc.

Gh. Brătianu, prof. universitar, fost ministru, președintele partidului național creștin.

Oct. Goga, prof. universitar, fost ministru, președintele partidului național-creștin.

C. Argentoianu, fost ministru, președintele partidului Agrar.

General *Gh. Cantacuzino-Grănicerul*, șeful partidului Totul pentru Țară.

M. Manolescu, fost ministru, paeședintele Ligii corporatiste române.

Al. Donescu, primar general al Municipiului București.

I. Gr. Periețeanu, fost ministru și președinte cl Uniunei generale a avocaților din România.

Cenzori:

C-tin Viforeanu, procuror general al Inaltei Curți de Casație și Justiție.

Profesor *Alessianu*, prim președinte al Inaltei Curți de Conturi.

D. Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale.

Secretar:

Victor Mălinescu, avocat.

O apropiată guvernare național-țărănistă

Senzaționala declarație a dlui Ion Mihalache.

Din București se anunță că d. Ion Mihalache, președintele partidului național-țărănesc, primind o delegație din provincie și întrebat asupra situației politice din țară a declarat că partidul național-țărănesc va primi în orice împrejurări însărcinarea de a guverna țara până cel mai târziu la 1 Iulie.

Dacă aceasta nu se va întâmpla — a spus d. Mihalache — voi renunța de a mai prezida acest partid.

Această declarație a dlui Mihalache vine să întărească zvonurile de acum câteva zile răspândite de unele ziare din capitală, cari lăsau să se deducă cumcă în cursul lunei Iunie se vor produce mari schimbări în politica internă a țării.

Fără îndoială că declarațiile șefului partidului național-țărănesc, cu toată rezerva ce decurge din a doua parte a spusclor dsale, au un serios temei. Un șef de de partid de talia dlui Mihalache nu anticipează, nu jonglează cu vorbele, dsa are de bună seamă convingeri formulate asupra viitorului guvern care va urma guvernului dlui G. Tătărescu.

Schimbarea regimului nu este numai o dorință a partidului național-țărănesc, care dorește să-și aplice programul său de guvernare, așa cum l'a întocmit și așa cum îl cunoaște întreaga țară, ci este o dorință a întregei opinii puclice românești, cu excepția acelora cari sunt cămătarii actualului regim. Trebue să mărturisim deasemenea că mai sunt și alți susținători ai actualului regim și unume aceia cari speră să pună mâna pe cârma țării cu sprijinul dlui Tătărescu căci sprijinul țării nu-l pot avea, lucru ce s'a dovedit în actualele alegeri comunale și județene. Ei speră să se întărească pe spinarea liberaliior dacă, bineînțeles, agonia regimului s'ar prelungi.

Oamenii de bine din această țară te'ntreabă la orice cotitură te-ar întâlni: „Când vin național-țărăniștii?“ Și'n această întrebare zace toată tristețea stăriior în care trăim. Politica internă: un haos și o apă tulbure în care vor să pescuiască pescarii de contrabandă; politica externă: o quasi duplibitate, pe de o parte prietenie cu țările democratice ca Franța și Anglia, pe de ceealtă parte o ascunsă susținere a partidelor favorabile dictaturilor din Italia și Germania. Scumpetea crește din zi în zi mai mult. Faimoșii liberali cu chimirul încărcat de galbeni nu-i pot face nimic decât comisii și iar comisii, de cari scumpetea însă nu vrea să se sinchisească. Salariile mici se plătesc cu mari întârzieri. Intr'un cuvânt mizerie peste tot.

Declarațiile dlui Mihalache vor indispune pe mulți, dar vor avea și *darul* să mulțumească în special țărănimea care nu mai poate răbda „rodnica“ guvernare liberală.

Alegeri comunale.

Vom avea alegeri în următoarele comune:

Iercoșeni	9.—VII
Luguzău	10.—VII
Siatumic	11.—VII
Șlindia	12.—VII
Agriș	11.—VII
Drauț	12.—VII
Dud	13.—VII
Târnova	14. VII
Hodiș	9.—VII
Cuied	10.—VII
Dezna	11.—VII
Revetiș	11.—VII
Pescari	13.—VII
Ghioroc	11.—VII
Cuvin	12.—VII
Galșa	13.—VII
Șiria	20.—VII
Pănatul Nou	21.—VII
Rovine	9.—VII
Peregul-Mare	10.—VII
Turnu	11.—VII
Sederhat	12.—VII
Hodoș-Bodrog	18.—VII
Variașul	20.—VII
Irațoșul	21.—VII
Bodrogul-Nou	19.—VII
Comlăuș	20.—VII
Zărand	21.—VII
Minișel	9.—VII
Nadăș	10.—VII
Minișul de sus	11.—VII
Tauț	12.—VII

Instrucțiuni privitoare la modalitatea de depunere a candidaturilor în alegerile comunale:

La 11 Iul. alegeri județene

In urma scoaterei la sorți a 1[illegible] membri din consiliul județean di[illegible] Arad, Ministerul de Interne a fixa[illegible] data alegerilor pe ziua de 11 Iulie. Conducătorii sectoarelor și organizațiilor comunale sunt invitați să se pregătească în vederea acestor alegeri.